

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาสภาพการดำเนินงาน สภาพปัญหาการใช้หลักสูตรและสภาพ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการใช้หลักสูตรระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนใน โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย ซึ่งจะกล่าวถึงขั้นตอน วิธีดำเนินการวิจัยตามลำดับ ดังนี้

- 3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการดำเนินการวิจัยไว้ดังนี้

3.1.1 ศึกษาหลักการ ทฤษฎี ระเบียบ แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและสภาพปัจจุบันของการปฏิบัติงานจริงของ โรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย เพื่อกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

- 3.1.2 กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย
- 3.1.3 กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัย
- 3.1.4 กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.5 สร้างเครื่องมือเสนอกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และเสนอผู้เชี่ยวชาญ
ตรวจสอบและพิจารณาให้ข้อคิดเห็น

3.1.6 ปรับปรุงเครื่องมือ

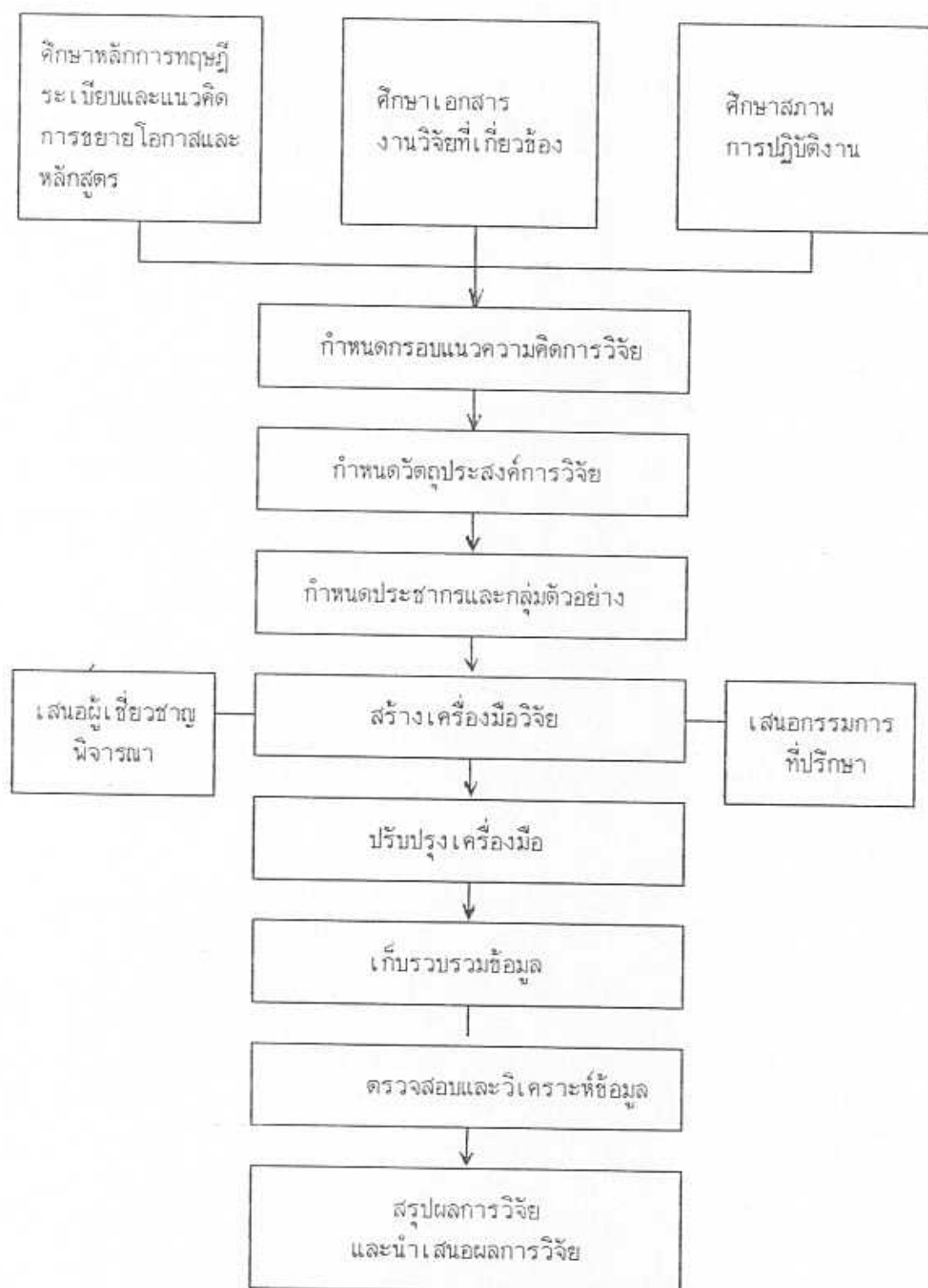
3.1.7 เก็บรวบรวมข้อมูล

3.1.8 ตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล

3.1.9 สรุปผลการวิจัยและนำเสนอผลการวิจัย

ซึ่งมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัยแสดงไว้ในแผนภูมิที่จะแนะนำเสนอไว้ในหน้าถัดไป

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย แสดงเป็นแผนภูมิได้ดังนี้

แผนภูมิที่ 1 แสดงขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2.1 ประชากรที่ทำการศึกษา ได้แก่

- 1) ผู้บริหารโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัดเลย จำนวน 96 คน
- 2) ครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาส ทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย จำนวน 573 คน
- 3) นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ปีการศึกษา 2539 ของโรงเรียน ในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา จำนวน 6,814 คน

3.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษา ได้แก่

- 1) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 69 คน ใช้วิธีสุ่มตัวอย่างแบบ เฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling)
- 2) กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครูผู้สอน จำนวน 230 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้สูตรของ Yamane โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างเป็นรายวิชาตามสัดส่วนของประชากรในแต่ละ โรงเรียน (กรณีคำนวณได้เศษเกิน 0.5 ให้นับเป็น 1) วิธีการที่ได้มาซึ่งกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธี การสุ่มตัวอย่างง่ายโดยการจับฉลาก (Simple Random Sampling)
- 3) กลุ่มตัวอย่างที่เน้นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 จำนวน 380 คน กำหนด ขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของ Yamane โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างเป็นรายโรงเรียนตามสัดส่วน ของประชากรในแต่ละโรงเรียน (กรณีคำนวณได้เศษเกิน 0.5 ให้นับเป็น 1) ใช้วิธีการเลือก สุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) และเลือกกลุ่มตัวอย่างให้กระจายไปใน เรื่องเพศและระดับชั้นเรียน

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและนักเรียนชั้นม.1-3

ที่ สปอ./ก./ โรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูผู้สอน		นักเรียนชั้น ม.1-3		รวม	
	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
เมืองเลย								
1. บ้านนาดินดำ	1	1	17	6	236	12	244	19
2. บ้านลุ่ม	1	1	13	5	156	8	163	14
3. บ้านก้างปลา	1	1	17	6	244	12	251	19
4. บ้านหนองทราย	1	1	7	3	83	5	89	9
5. บ้านตัวน้อย	1	1	7	3	71	4	77	8
6. บ้านขอนแก่น	1	1	8	3	143	8	150	12
7. บ้านน้ำบุญ	1	1	7	3	40	3	47	7
8. บ้านห้วยกระทิง	1	1	10	4	64	4	71	9
9. บ้านโป่งป่าตัว	1	1	4	2	40	3	46	6
วังสะพุง								
10. บ้านโคกมน	1	1	12	5	181	10	189	16
11. บ้านโคกขมิ้น	1	1	8	3	135	7	143	11
12. บ้านนาดอกไม้	1	1	10	4	135	7	143	12
13. บ้านวังแท่น	1	1	8	3	152	8	160	12
14. บ้านปากปวน	1	1	14	5	232	12	240	18
15. บ้านขอนแก่น	1	1	6	2	78	4	84	7
16. บ้านกุดแก	1	1	6	2	87	5	93	8
17. บ้านนาวัว	1	1	8	3	78	4	84	8

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและนักเรียนชั้น ม.1-3 (ต่อ)

ที่ สปอ./ก./ โรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูผู้สอน		นักเรียนชั้น ม.1-3		รวม	
	ประชากร	กลุ่ม	ประชากร	กลุ่ม	ประชากร	กลุ่ม	ประชากร	กลุ่ม
	ตัวอย่าง		ตัวอย่าง		ตัวอย่าง		ตัวอย่าง	
18. บ้านศรีอุบลพัฒนา	1	1	5	2	50	3	56	6
19. บ้านนาแก	1	1	8	3	28	3	34	7
20. บ้านวังสะพุง	1	1	11	4	116	6	124	11
21. บ้านกกช้อ	1	1	10	4	58	3	64	8
ตำบลชัย								
22. บูลัดภักดีอุปถัมภ์	1	1	8	3	87	5	94	9
23. บ้านนาทอง	1	1	7	3	40	3	46	7
24. บ้านห้วยมุ่น	1	1	9	4	121	7	128	12
25. บ้านวังยาว	1	1	7	3	92	5	99	9
26. บ้านน้ำเย็น	1	1	7	3	71	4	77	8
27. บ้านทับกี้	1	1	7	3	79	4	85	8
เขื่องคาน								
28. ชุมชนบ้านนาบอน	1	1	18	6	177	10	185	17
29. บ้านน้ำพร	1	1	9	4	146	8	154	13
30. บ้านนาสี	1	1	11	5	93	5	100	11
31. บ้านใหม่	1	1	9	4	101	6	109	11

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและนักเรียนชั้นม. 1-3 (ต่อ)

ที่ สปอ./ก./ โรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูผู้สอน		นักเรียนชั้น ม. 1-3		รวม	
	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่ม ตัวอย่าง
32. บ้านห้วยสาว คกเลาใต้	1	1	3	1	86	5	93	7
ทำสี								
33. บ้านน้ำแคว	1	1	14	5	127	6	135	12
34. ชุมชนบ้านอาอี	1	1	7	3	86	5	94	9
35. ชุมชนบ้าน ปากห้วย	1	1	9	4	68	4	76	9
36. บ้านยาง	1	1	7	3	59	3	66	7
ภูกระดัง								
37. บ้านปานนุ	1	1	11	5	196	10	204	16
38. บ้านนาโก	1	1	7	3	99	6	106	10
39. บ้านนาแปน	1	1	9	4	70	4	77	9
40. บ้านตาคร่า	1	1	8	3	67	4	74	8
41. บ้านห้วยส้มใต้	1	1	4	2	49	3	56	6
42. บ้านอีเล็ค	1	1	4	2	64	4	71	7
43. บ้านนายาง	1	1	7	3	53	3	60	7

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและนักเรียนชั้น ม.1-3
(ต่อ)

ที่ สปอ./ก./ โรงเรียน	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูผู้สอน		นักเรียนชั้น ม.1-3		รวม	
	ประชากร	กลุ่ม	ประชากร	กลุ่ม	ประชากร	กลุ่ม	ประชากร	กลุ่ม
	ตัวอย่าง		ตัวอย่าง		ตัวอย่าง		ตัวอย่าง	
44. ภูกระดัง	1	1	10	4	46	3	52	8
45. ชุมชนบ้าน ผานกเค้า	1	1	9	4	33	3	48	8
46. บ้านห้วยส้ม	1	1	5	2	67	4	73	7
47. บ้านสวนหอม	1	1	5	2	53	3	59	6
ปากชม								
48. บ้านห้วยขอบ	1	1	6	2	141	8	149	11
49. บ้านห้วยบ่อหิน	1	1	9	4	134	7	142	12
50. บ้านร่มเกล้า	1	1	12	5	51	3	58	9
ชมเจริญ								
51. บ้านห้วยพิชัย	1	1	7	3	47	3	53	7
52. บ้านนาค้อ	1	1	5	2	54	3	62	6
ภูเรือ								
53. บ้านท่าศาลา	1	1	8	3	94	5	102	9
54. บ้านร่องจิก	1	1	8	3	111	6	119	10

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและนักเรียนชั้น ม.1-3 (ต่อ)

ที่ สปอ./ก./	ผู้บริหารโรงเรียน		ครูผู้สอน		นักเรียนชั้น ม.1-3		รวม		
	โรงเรียน	ประชากร	กลุ่ม	ประชากร	กลุ่ม	ประชากร	กลุ่ม	ประชากร	กลุ่ม
			ตัวอย่าง		ตัวอย่าง		ตัวอย่าง		ตัวอย่าง
นาแก้ว									
55.	ชุมชนบ้านนาฝิง	1	1	5	2	12	2	17	5
56.	บ้านท่าสวรรค์	1	1	8	3	83	5	91	9
57.	ชุมชนบ้านท่า	1	1	9	4	57	3	64	8
สะอาด									
58.	บ้านห้วยตาต	1	1	8	3	91	5	89	9
ภูหลวง									
59.	บ้านนามูลทัน	1	1	7	3	81	5	88	9
60.	บ้านแก่งศรีภูมิ	1	1	7	3	150	8	157	12
61.	บ้านห้วยดาวตาด	1	1	8	3	112	6	119	10
ผาขาว									
62.	บ้านเพิ่ม	1	1	7	3	154	8	162	12
63.	บ้านโนนป่าซาง	1	1	7	3	142	8	150	12
64.	บ้านห้วยไคร้	1	1	6	2	89	5	95	8
65.	บ้านนาตาด	1	1	3	1	81	5	86	7
66.	บ้านดงน้อย	1	1	8	3	154	9	162	12

ตารางที่ 2 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและนักเรียนชั้น ม.1-3 (ต่อ)

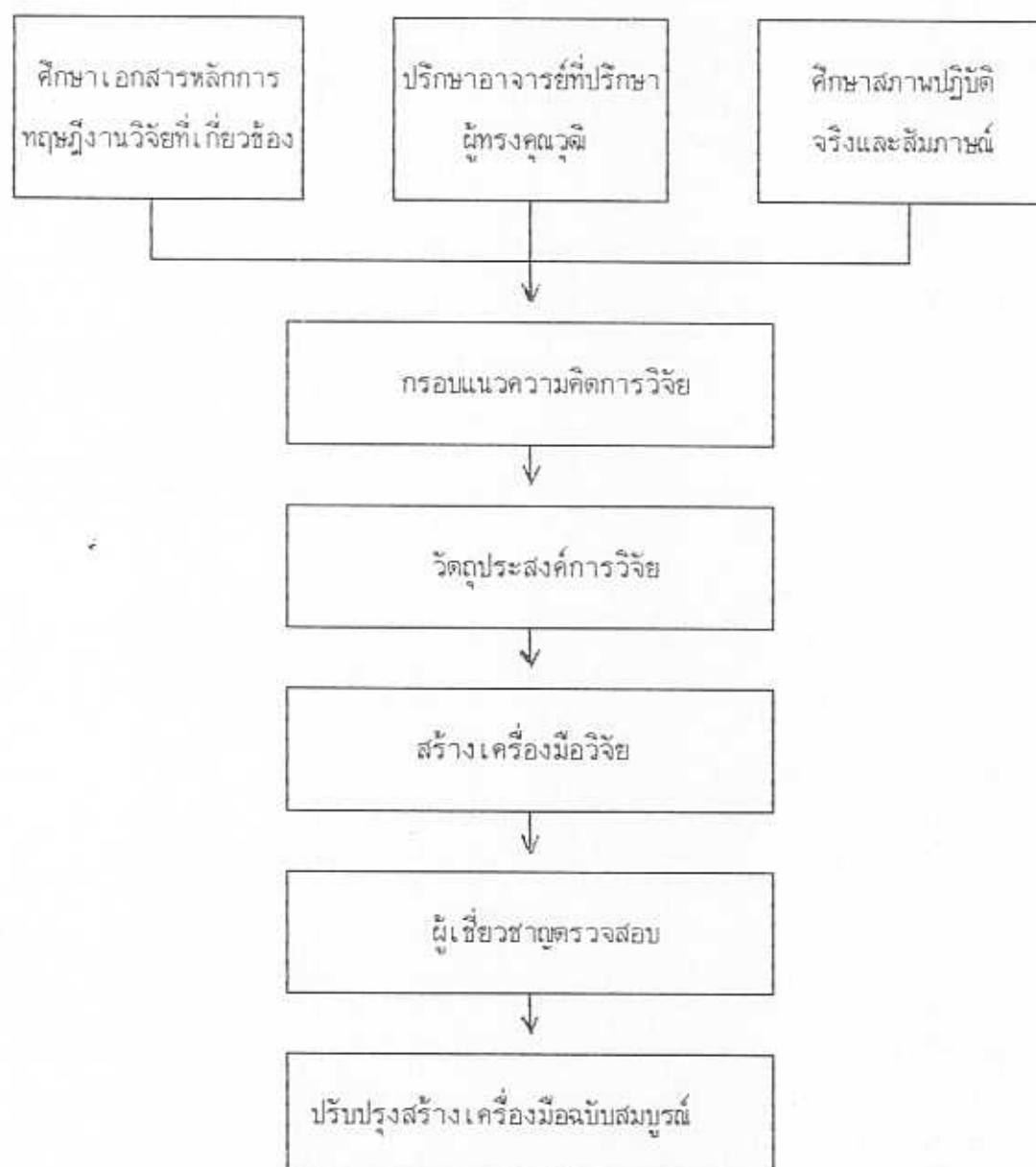
ที่ สปอ./ก./ โรงเรียน	ผู้บริหาร โรงเรียน		ครูผู้สอน		นักเรียนชั้น ม.1-3		รวม	
	ประชากร	กลุ่ม	ประชากร	กลุ่ม	ประชากร	กลุ่ม	ประชากร	กลุ่ม
		ตัวอย่าง		ตัวอย่าง		ตัวอย่าง		ตัวอย่าง
เอราวัณ								
67. บ้านโนนสวรรค์	1	1	10	4	100	5	107	10
68. บ้านนาอ่างคำ	1	1	7	3	66	4	73	3
69. บ้านวังเลา	1	1	11	5	173	10	180	16
รวม	69	69	573	230	6,814	380	7,302	679

ที่มา : จำนวนประชากรเป็นข้อมูลจากฝ่ายแผนงานและงบประมาณสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย
พ.ศ.2538

3.3 เครื่องมือการวิจัย

3.3.1 การสร้างเครื่องมือ

ผู้วิจัยสร้างเครื่องมือขึ้นเอง จากกรอบความคิดและวัตถุประสงค์การวิจัย ปรับปรุงเครื่องมือโดยผ่านอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรง (Validity) ในด้านความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ปรับปรุงจนได้เครื่องมือฉบับสมบูรณ์ ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือดังแผนภูมิต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 2 แสดงขั้นตอนการสร้างเครื่องมือวิจัย

3.3.2 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง เป็นแบบสอบถาม มี

2 ชุด ดังนี้

ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน แบ่งออกเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานการใช้หลักสูตรของ โรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย ประกอบด้วย ด้านผู้บริหาร และบริการหลักสูตร ด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และด้านการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการใช้หลักสูตรของโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย ประกอบด้วย ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านวัสดุอุปกรณ์ และด้านการจัดการ

ตอนที่ 4 เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบจัดอันดับความสำคัญของลำดับแบบ Q-Sortถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่จะทำให้การใช้หลักสูตรมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ชุดที่ 2 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 แบ่งออกเป็น 2 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสำรวจการ (Checklist) สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของนักเรียนเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล

3.3.3 วิธีตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

1) การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ ปรัชษาอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ความตรงเชิงโครงสร้าง (Construct Validity) ความเหมาะสมและความชัดเจนของภาษา

2) การหาความเที่ยง (Reliability) ของเครื่องมือ โดยนำเครื่องมือไปทดลอง (Try-out) กับโรงเรียนในโครงการขยายโอกาสทางการศึกษาสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอเขาสนกวาง สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น จำแนกเป็นผู้บริหาร และครูผู้สอน 30 คน นักเรียน 30 คน เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ของความเที่ยงของเครื่องมือแต่ละชุด โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของ Cronbach ซึ่งแบบสอบถามชุด ที่ 1 ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.852 ชุดที่ 2 ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ 0.794

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยจะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.4.1 ขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อมีหนังสือขออนุญาตเก็บข้อมูล ถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดเลย

3.4.2 ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 13 อำเภอ เพื่อขออนุญาตเก็บข้อมูลและขอความร่วมมือดำเนินงาน

1) มีหนังสือแจ้งผู้บริหารโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการใช้ข้อมูลตอบแบบสอบถาม

2) ช่วยแจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

3.4.3 ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามและรับคืน โดยผ่านสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ/กิ่งอำเภอ ซึ่งได้ส่งข้อมูลไป จำนวน 679 ชุด ได้รับกลับคืนมา จำนวน 668 ชุด ซึ่งแยกเป็น ชุดที่ 1 สำหรับผู้บริหารและครูผู้สอน ได้รับคืนจำนวน 295 ชุด คิดเป็นร้อยละ 95.32 ชุดที่ 2 สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ได้รับคืนจำนวน 373 ชุด คิดเป็นร้อยละ 98.15

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูล โดยตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบทดสอบทุกฉบับและ ใช้แบบสอบถามเฉพาะที่สมบูรณ์เท่านั้นมาวิเคราะห์

3.5.1 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

- 1) แบบสอบถามที่เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ใช้ค่าร้อยละ (Percentage)
- 2) แบบสอบถามที่เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ หาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
- 3) แบบสอบถามปลายเปิด (The Open Form) ใช้วิธีวิเคราะห์เนื้อหาและประมวลเป็นความเรียง

3.5.2 การแปลผลข้อมูล

การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ใช้เกณฑ์การตัดสินวิเคราะห์ ดังนี้

ลักษณะของแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับคือ

- 5 หมายความว่า ปฏิบัติ/มีปัญหา/เห็นด้วย/อยู่ในระดับมากที่สุด
- 4 หมายความว่า ปฏิบัติ/มีปัญหา/เห็นด้วย/อยู่ในระดับมาก
- 3 หมายความว่า ปฏิบัติ/มีปัญหา/เห็นด้วย/อยู่ในระดับปานกลาง
- 2 หมายความว่า ปฏิบัติ/มีปัญหา/เห็นด้วย/อยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายความว่า ปฏิบัติ/มีปัญหา/เห็นด้วย/อยู่ในระดับน้อยที่สุด

3.6 การแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ลักษณะการแปลความหมายคิดจากค่าเฉลี่ยที่ได้จากการคำนวณจากแบบสอบถาม โดยนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

- 4.51-5.00 หมายความว่า ปฏิบัติ/มีปัญหา/เห็นด้วย/อยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.51-4.50 หมายความว่า ปฏิบัติ/มีปัญหา/เห็นด้วย/อยู่ในระดับมาก
- 2.51-3.50 หมายความว่า ปฏิบัติ/มีปัญหา/เห็นด้วย/อยู่ในระดับปานกลาง
- 1.51-2.50 หมายความว่า ปฏิบัติ/มีปัญหา/เห็นด้วย/อยู่ในระดับน้อย
- 1.00-1.50 หมายความว่า ปฏิบัติ/มีปัญหา/เห็นด้วย/อยู่ในระดับน้อยที่สุด